

řízení dodané žalobkyní stalo se tudíž, ježto žalobkyně si nevymohla poznámku ve smyslu § 297 a) obč. zák., příslušenstvím nemovitosti do dražby dané, přestalo býti vlastnictvím žalobkyně a stalo se vlastnictvím majitelů nemovitostí do dražby dané. Žaloba, opřená o vlasnictví žalobkyně k tomuto chladicímu zařízení, byla proto právem zamítnuta.

Čís. 15503.

Odvolání dosud neprovedeného výplatního příkazu neopravňuje banku, aby peníze převzaté k výplatě od zmocnítele složila u soudu.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv II 945/34.)

Žalobkyně (její manžel) složila v souhlase s firmou L. u žalované banky pro firmu L. částku 10.000 Kč jako částečnou úplatu, k níž byla podle smíru s firmou L. povinna. Druhého dne žalobkyně tento vklad odvolala s příkazem, by žalovaná banka složenou částku až na další u sebe deponovala a uvolnila ji teprve na nový výslovný příkaz. S tím banka souhlasila prohlásivši žalobkyni, že složený vklad jest u ní jí k dispozici. Poněvadž však firma L. trvala na tom, by složený vklad byl vydán jí, oznámila to banka žalobkyni a současně odepřevši vrácení vkladu žalobkyni složila jej podle § 1425 obč. zák. k soudu. P r v ý s o u d žalobu na vydání vkladu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde o zmocnitelský poměr mezi žalobkyní a žalovanou bankou podle § 1002 obč. zák., záležející v tom, že žalobkyně dne 19. srpna 1933 složila u žalované banky 10.000 Kč s příkazem, aby její pražská centrála tuto částku převedla na účet L. banky pro firmu L. Na tento poměr nemá vůči žalované straně žádného vlivu okolnost, že žalobkyně učinila tak v dohodě s firmou L. a v přítomnosti jejího zástupce a plnomocníka, neboť tím tato firma, která žádných peněz u žalované banky nesložila, nevstoupila do žádného právního poměru k žalované bance. Tak to také sporné strany chápaly, neboť nemluvílo se při skládání oněch peněz o obsahu smlouvy mezi žalobkyní a firmou L. Žalovaná banka neměla o smlouvě té žádné vědomosti a nebyl jí znám důvod složení oněch peněz. Podle § 1020 obč. zák. byla žalobkyně vůči žalované straně — a jen o tento poměr zde nyní jde — oprávněna odvolati příkaz žalované straně daný, pokud nebyl splněn, a žalovaná strana byla povinna vrátiti žalobkyni jakožto své zmocnitelce na její žádost složené peníze. Této povinnosti se žalovaná strana nezprostila tím, že peníze ty složila podle § 1425 obč. zák. na soud, ježto důvody, pro něž lze s účinkem dluh splnění složením na soudě, musí tkvít v osobě věřitelově, na jehož

straně musí býti překážka, pro niž nelze dluh zaplatiti nebo jinak plniti (rozh. 523 a 10174 Sb. n. s.). Takové překážky v souzeném případě na straně žalobkyně jakožto zmocnitelky a věřitelky žalované strany nebylo a nebyla proto žalovaná strana oprávněna peníze od žalobkyně přijaté jí nevydávati a složit je na soud na pouhou záповěď firmy L., s níž nebyla v příčině těchto peněz v žádném právním poměru a do jejíhož soukromého poměru k žalobkyni jí nic nebylo. Bylo proto oněch 10.000 Kč žalovanou stranou složeno na soud neoprávněně, ježto pro takové složení nebylo předpokladů § 1425 obč. zák.

Čís. 15504.

Spor o dluh mezi osobním dlužníkem a knihovním věřitelem není důvodem oprávnujícím hypotekárního dlužníka k složení dluhu u soudu.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv II 600/36.)

Žalobci přednesli, že koupili od Rudolfa H-a dům, na němž váží záznam zástavního práva pro pohledávku žalovaného, nyní vymáhanou exekučně exekucí nuceným zřízením práva zástavního. Pohledávku tu žalobci při koupi domu nepřevzali, nýbrž bylo ujednáno, že ji dá prodatel Rudolf H. vymazati a že bude zaplacená z kupní ceny za prodaný dům. Žalobci proto příslušnou částku zadrželi a poněvadž si na ni činil nárok Rudolf H., který již dříve podal na žalovaného žalobu podle § 35 ex. ř. a nyní žalobcům zakázal ji žalovanému vyplatiti, složili žalobci tuto částku podle § 1425 obč. zák. u soudu a domáhají se nyní proto zrušení exekuce k jejímu vydobytí na koupený dům žalovaným vedené. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobcové odůvodňují složení knihovního dluhu u soudu tím, že na zbytek tržové ceny na dům si činí nárok jak prodatel, tak žalovaný jako knihovní věřitel, dále tím, že Rudolf H. podal na žalovaného žalobu o nepřipusnost exekuce, a že by se vydali v nebezpečí placení dluhu po druhé, kdyby platili žalovanému a on pak ve sporu podlehl, neboť prodatel jim placení zakázal z důvodu, že je se žalovaným vyrovnán. Stalo se proto složení dlužné částky k soudu v jejich vlastním zájmu, nikoli v zájmu osoby třetí, totiž prodatele Rudolfa H-a, a vytýkají, že prvý soud neprávem žalobu zamítl, jako by složení u soudu bylo odůvodněno jen tehdy, jde-li o překážku s placením na straně věřitelově (žalovaného). Zákon (§ 1425 obč. zák.) dopouští ovšem složení u soudu z každého důležitého důvodu, neboť výpočet v uvedeném paragrafu je jen demonstrativní. Že by se muselo jednati o důležitý důvod v osobě věřitelově, zákon nepraví, a jest proto možno použití tohoto zákonného ustanovení ve všech případech, kde dluh nemůže býti z důležitého důvodu splněn. Jest však vždy nutným požadavkem, aby okolnosti, které mají býti důležitým důvodem pro složení dluhu u soudu, vyplývaly z dotyčného právního poměru samého. Tomu však tak v tomto případě není, a ne-